

КОНТРОЛЬНО-РЕВІЗІЙНА КОМІСІЯ СТУДЕНТІВ КИЇВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

м. Київ, вул. Володимирська, 60, 01601, email: commissionknu@gmail.com

ВИСНОВОК

№ 08/2025-10/КРК

Від «31» жовтня 2025 року

Контрольно-ревізійна комісія студентів у складі:

Голови Комісії – КУКЛО Анастасії Юріївни

Заступника Голови Комісії – ШУЛЬКЕВИЧА Романа Олександровича

Заступника Голови Комісії з питань інформаційно-організаційної діяльності
Комісії – ПАСТУШЕНКА Іллі Юрійовича

Секретарки Комісії – ПІДОПРИГОРИ Поліни Віталіївни

Члена Комісії – БОГАТИРЬОВА Романа Юрійовича

Членкині Комісії – ЦІЛІНЧЕНКО Кіри Юріївни

ВСТАНОВИЛА:

16 жовтня 2025 року Контрольно-ревізійна комісія студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – Комісія, КРКс) отримала на офіційну електронну адресу Комісії звернення №129/2025-10 від Голови Студентського парламенту Київського національного університету імені Тараса Шевченка Соломії Орленко з проханням надати офіційне тлумачення норм правових актів органів студентського самоврядування (далі – ОСС КНУ) з питань конфлікту інтересів в частинах:

1. Надання офіційного тлумачення за наступними тематичними блоками:

- 1) Щодо кола відносин, що утворюють конфлікт інтересів. Роз'яснити, що конфлікт інтересів презюмується тоді, коли особи є членами одного ОСС, одногрупниками, співмешканцями, кураторами чи перебувають у відносинах підлеглості або іншої фактичної залежності.
- 2) Щодо повідомлення та адресата повідомлення про конфлікт інтересів. Підтвердити обов'язок невідкладного самостійного повідомлення про потенційний або реальний конфлікт Голові ОСС та Секретарю ОСС до початку участі в обговоренні чи голосуванні відповідного питання.
- 3) Щодо наслідків для участі в голосуванні з розмежуванням за типами ОСС. Роз'яснити, що член ОСС зобов'язаний утриматися від участі в голосуванні у разі наявності конфлікту інтересів, та порушення цього обов'язку є підставою для скасування голосу або рішення.
- 4) Щодо протоколювання. Роз'яснити порядок фіксації у протоколах фактів самодекларації, відводу або самовідводу, правових підстав таких рішень та розподілу функцій між членами ОСС.
- 5) Щодо заміщення відведеної особи і перерозподілу функцій. Визначити порядок заміщення членів ОСС у разі їхнього відводу, зокрема у виконавчих, представницьких, виборчих органах та у Контрольно-ревізійній комісії студентів Університету.
- 6) Щодо делегованої участі студентів Університету у Комісіях і Радах Університету. Роз'яснити, чи поширюються правила декларування та самовідводу на студентських представників у стипендійних комісіях, етичних комісіях, вчених радах, робочих і консультативних органах Університету та його структурних підрозділах.
- 7) Щодо пов'язаних осіб і ситуацій непрямого конфлікту. Підтвердити, що конфлікт інтересів охоплює ситуації, коли пов'язана особа може впливати на неупередженість члена ОСС.

- 8) Щодо подарунків і неформальних зв'язків. Розтлумачити, чи участь у спільних неформальних заходах або прийняття подарунків може створювати ризик конфлікту інтересів, який потребує декларування і подальшого самовідводу.
 - 9) Щодо підлеглості в іншій юридичній особі. Визначити, чи перебування у відносинах підлеглості члена ОСС з особою, щодо якої ухвалюється рішення, поза межами ОСС, є підставою для самовідводу.
 - 10) Щодо обліку в протоколах поіменного голосування. Роз'яснити, чи має бути передбачена спеціальна позначка «утримався через конфлікт інтересів» у протоколах засідань ОСС під час поіменного голосування.
 - 11) Щодо методики оцінки інтенсивності зв'язку. Розробити орієнтовний тест із ключових факторів (ступінь особистої близькості, економічна взаємозалежність, частота і неформальність контактів, наявність вигоди від рішення, рівень впливу на об'єкт голосування, сприйняття розсудливого зовнішнього спостерігача) для визначення ступеня впливу на об'єктивність.
 - 12) Щодо меж і порядку застосування наслідків конфлікту інтересів до вже ухвалених рішень. Надати тлумачення щодо критеріїв істотності порушення, процедури повторного розгляду питання без участі зацікавленої особи, а також визначити уніфікований для всієї системи ОСС перелік можливих наслідків.
2. Визначити наявні розбіжності між актами ОСС щодо наведених вище пунктів.
 3. Пояснити причини цих розбіжностей.
 4. Надати рекомендації щодо уніфікації підходів до виявлення, декларування й врегулювання конфлікту інтересів у системі ОСС Університету.

У зверненні зазначено, що чинні внутрішні нормативні акти ОСС КНУ містять окремі положення, які регулюють питання конфлікту інтересів фрагментарно, без уніфікованого підходу, що створює ризики неоднакового застосування норм у діяльності виборних і колегіальних органів студентського самоврядування.

Студентський парламент Університету просить здійснити комплексне офіційне тлумачення за тематичними блоками, визначеними у зверненні, з метою забезпечення неупередженості, доброчесності та об'єктивності під час ухвалення рішень, а також уніфікації підходів до самовідводу, повідомлення про конфлікт інтересів і фіксації відповідних рішень у протоколах засідань органів студентського самоврядування.

Відповідно до підпункту 1 пункту 1.2.6 Положення про контрольно-наглядову діяльність студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – Положення про КНДС), до виключної компетенції Комісії належить надання офіційного тлумачення актів органів студентського самоврядування Університету.

Таким чином, Голова Студентського парламенту Університету звернулася до Комісії з проханням здійснити офіційне тлумачення норм внутрішніх актів ОСС КНУ у частині врегулювання конфлікту інтересів, включно з визначенням кола осіб, обов'язку повідомлення, наслідків участі у голосуванні, порядку протоколювання, заміщення відведених осіб, а також поширення цих правил на делегованих представників у комісіях та радах Університету.

Оскільки Голова СПУ наголосила на конструктивній співпраці та наданні вичерпного тлумачення, Комісією вирішено внести в організаційну структуру цього висновку зміст з наступними типами роздільників: «Розділ», що позначається римською цифрою і стосується кожного з чотирьох питань, «Глава» що є складовою розділу і є відповіддю на блоки в першому питанні, та цифрові позначення, що є пунктами розділу та підпунктами пункту.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. ЩОДО ОФІЦІЙНОГО ТЛУМАЧЕННЯ	6
Глава 1. Щодо кола відносин, що утворюють конфлікт інтересів	6
Глава 2. Щодо повідомлення та адресата повідомлення про конфлікт інтересів.....	7
Глава 3. Щодо наслідків для участі в голосуванні з розмежуванням за типами ОСС	10
Глава 4. Щодо протоколювання	13
Глава 5. Щодо порядку заміщення відведеної особи (Перерозподіл функцій).....	15
Глава 6. Щодо делегованої участі у Комісіях і Радах Університету ...	16
Глава 7. Щодо пов'язаних осіб і ситуацій непрямого конфлікту	18
Глава 8. Щодо подарунків і неформальних зв'язків	19
Глава 9. Щодо підлеглості в іншій юридичній особі.....	22
Глава 10. Щодо обліку в протоколах поіменного голосування	25
Глава 11. Щодо методики оцінки інтенсивності зв'язку	27
Глава 12. Щодо наслідків для вже ухвалених рішень у разі виявлення конфлікту інтересів постфактум.....	27
РОЗДІЛ ІІ. ЩОДО РОЗБІЖНОСТЕЙ	30
РОЗДІЛ ІІІ. ЩОДО ПОЯСНЕННЯ ПРИЧИН ЦИХ РОЗБІЖНОСТЕЙ ...	31
РОЗДІЛ ІV ЩОДО УНІФІКАЦІЇ ПІДХОДІВ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ДЕКЛАРУВАННЯ Й ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ У СИСТЕМІ ОСС УНІВЕРСИТЕТУ.....	31

РОЗДІЛ І. ЩОДО ОФІЦІЙНОГО ТЛУМАЧЕННЯ

Глава 1. Щодо кола відносин, що утворюють конфлікт інтересів

1.1. Загальне визначення. У контексті діяльності органів студентського самоврядування Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – ОСС КНУ) конфлікт інтересів слід розуміти як суперечність між приватним інтересом особи та її представницькими або посадовими повноваженнями, що впливає або може вплинути на неупереджене виконання обов’язків, прийняття рішень чи висловлення позицій під час колегіальних обговорень. Таке тлумачення узгоджується з принципами доброчесності, прозорості та неупередженості, визначеними у Положенні про ОСС КНУ.

1.2. Типи конфлікту інтересів у системі ОСС КНУ.

Реальний конфлікт інтересів – наявна суперечність між приватним інтересом та повноваженнями особи, яка безпосередньо впливає на прийняття рішення.

Приклад: член органу студентського самоврядування голосує щодо питання про призначення свого співмешканця.

Потенційний конфлікт інтересів – ситуація, коли приватний інтерес може вплинути на рішення у майбутньому або створює уявлення про можливу упередженість.

Приклад: член органу студентського самоврядування бере участь у підготовці рішення про розподіл ресурсів, якщо очолює інший орган студентського самоврядування, що може отримати частину цих ресурсів.

1.3. Приватний інтерес у контексті студентського самоврядування.

Приватний інтерес – це будь-яка особиста зацікавленість (матеріальна, нематеріальна або емоційна), що може впливати на неупередженість при виконанні обов’язків. До приватного інтересу у системі ОСС КНУ належать:

- прагнення отримати перевагу (додаткові бали, посаду, делегування);
- вплив на рішення на користь знайомої чи пов’язаної особи;

- уникнення відповідальності або дисциплінарних наслідків;
- емоційна або соціальна заангажованість (близькі дружні або романтичні стосунки).

1.4. Коло відносин, у яких конфлікт може виникати. Конфлікт інтересів не презюмується автоматично через сам факт знайомства чи спільної діяльності. Він вважається релевантним лише у випадках, коли: рішення безпосередньо стосується прав, обов’язків або вигоди особи, з якою існує зв’язок; існує пряма можливість впливу члена ОСС на рішення, яке створює для нього або його пов’язаної особи перевагу чи шкоду; ступінь особистого зв’язку є таким, що може змінити об’єктивність судження або створює у студентської спільноти обґрунтовані сумніви у неупередженості.

1.5. Межа між звичайною співпрацею та конфліктом. Звичайна співпраця, колегіальне спілкування, спільна робота в одному органі не є конфліктом інтересів. Такі зв’язки становлять фонову професійну взаємодію, яка є природною для системи самоврядування. Конфлікт виникає лише тоді, коли член ОСС:

- ухвалює рішення щодо себе або свого безпосереднього колеги / підлеглого / друга / родича,
- або може отримати вигоду чи уникнути відповідальності через це рішення.

Глава 2. Щодо повідомлення та адресата повідомлення про конфлікт інтересів

2.1. Загальний принцип повідомлення. Член будь-якого органу студентського самоврядування (далі – ОСС) має обов’язок самостійно і своєчасно повідомляти про реальний або потенційний конфлікт інтересів, якщо він може вплинути на неупередженість участі в обговоренні чи голосуванні. Цей обов’язок ґрунтується на принципах відкритості, самоконтролю та запобігання ризикам упередженості. Повідомлення про конфлікт вважається ознакою доброчесності та відповідальності члена ОСС.

2.2. Коли слід повідомляти. Повідомлення має відбутися до моменту участі у прийнятті рішення, тобто до початку обговорення питання, якщо конфлікт є очевидним або до голосування, якщо він виник під час обговорення. У разі виявлення після засідання – негайно після усвідомлення факту конфлікту з письмовим повідомленням до голови або секретаря відповідного органу.

Приклад: якщо член ОСС дізнається, що на засіданні буде розглядатися кандидатура його співмешканця на посаду голови департаменту – він має повідомити про потенційний конфлікт до початку голосування.

2.3. Кому саме повідомляється конфлікт інтересів (адресат). Залежно від рівня органу, повідомлення подається наступним особам:

Таблиця 1. ОСС та відповідні адресати для повідомлень про КІ

Орган студентського самоврядування	Адресати повідомлення про конфлікт інтересів
1. Студентський парламент структурного підрозділу (СПСП)	Голові СПСП та Секретарю СПСП
2. Студентська рада гуртожитку (СРГ)	Голові СРГ та Секретарю СРГ
3. Контрольно-ревізійна комісія студентів Університету (КРКс)	Голові КРК або Секретарю КРК
4. Виборча комісія студентів структурного підрозділу (ВКС)	Голові ВКС або його заступнику
5. Центральна виборча комісія студентів (ЦВКс)	Голові ЦВКс або його заступнику
6. Студентський парламент Університету (СПУ)	Голові СПУ та Секретарю СПУ
7. Студентська рада студмістечка (СРС)	Голові СРС та Секретарю СРС

У випадках, коли конфлікт інтересів стосується безпосередньо голови органу, повідомлення надсилається секретарю органу або особі, що веде засідання, і фіксується у протоколі.

2.4. Форма повідомлення. Повідомлення може бути зроблене у двох формах. Незалежно від форми, воно обов'язково та невідкладно фіксується у протоколі засідання Секретарем або головуючим:

1. Усна заява:

- Робиться членом ОСС безпосередньо під час засідання, до початку обговорення або голосування з відповідного питання.
- Заява має чітко вказувати на наявність реального чи потенційного КІ та намір утриматись від голосування.
- Приклад формулювання для протоколу див. у Розділі 4.

2. Письмова (електронна) заява:

- Подається у довільній формі Голові та/або Секретарю ОСС до початку засідання або під час нього.
- Електронне повідомлення надсилається на офіційну пошту ОСС або адресатам, визначеним у п. 2.3.
- Письмова/електронна заява має містити:
- ПІБ та посаду особи, яка повідомляє;
- Короткий опис ситуації, що створює КІ (без розкриття конфіденційної інформації);
- Чітку вказівку на намір утриматись від участі у голосуванні з конкретного питання.

2.5. Обов'язки голови та секретаря після отримання повідомлення. Особи, які отримали повідомлення:

- негайно вносять його до протоколу засідання або роблять примітку в журналі конфліктів інтересів (якщо ведеться);
- повідомляють учасників засідання про факт заяви (без деталізації та причин);
- забезпечують утримання особи від голосування по відповідному питанню;

- при необхідності – пропонують тимчасове заміщення функцій (наприклад, ведення засідання, якщо конфлікт має голова).

Якщо конфлікт є системним або повторюється, голова або секретар мають право звернутися до КРКс за роз'ясненням або підтвердженням легітимності дій.

2.6. Наслідки неподання повідомлення. Якщо член ОСС знав або повинен був знати про наявність конфлікту інтересів, але не повідомив про нього – це розцінюється як порушення етичних принципів та доброчесності. Таке порушення може стати підставою для розгляду КРКс; у разі істотного впливу на рішення – для повторного перегляду результатів голосування.

Глава 3. Щодо наслідків для участі в голосуванні з розмежуванням за типами ОСС

3.1. Загальний принцип. Член будь-якого органу студентського самоврядування, який заявив про реальний або потенційний конфлікт інтересів, зобов'язаний утриматися від участі в голосуванні з відповідного питання. Таке утримання є виконанням принципу доброчесності та дотриманням вимог Положення про ОСС і Положення про КНДС. Порушення цього обов'язку може мати наслідки як процедурного (щодо результату голосування), так і етичного (щодо доброчесності члена ОСС) характеру.

3.2. Правовий наслідок участі у голосуванні за наявності конфлікту інтересів. Якщо член органу: бере участь у голосуванні, попри наявність задекларованого конфлікту інтересів, або не повідомляє про наявність конфлікту, і цей факт встановлено згодом, таке голосування визнається дефектним, а його результати можуть бути переглянуті у порядку, передбаченому пунктом 3.7 цього тлумачення. Водночас, для збереження стабільності роботи ОСС, не кожен такий дефект автоматично тягне скасування рішення – значення має ступінь впливу на підсумковий результат голосування.

3.3. Види органів і рівень значущості голосу. ОСС КНУ поділяються за функціональним призначенням на чотири основні категорії, для яких наслідки участі у голосуванні різняться:

Таблиця 2. ОСС та наслідки КІ

Тип органу	Характер голосування	Наслідок участі особи з конфліктом інтересів
Виборчі органи (ЦВКс, ВКС)	Визначають результати виборів, реєструють кандидатів, затверджують підсумки голосування	Якщо встановлено участь члена комісії з конфліктом інтересів у рішенні, що вплинуло на підсумок виборів, це є підставою для визнання рішення недійсним або перегляду підсумків. КРК або ПД КСУ може зобов'язати провести повторний розгляд.
Контрольно-ревізійні органи (КРКс)	Перевірка, тлумачення, розгляд скарг, нагляд за доброчесністю	Врегулювання відбувається відповідно до спеціальної процедури, визначеної Положенням про КНДС. Член КРК усувається від розгляду справи, а його заміна відбувається у порядку, визначеному Розділом 5.5 цього Висновку.
Виконавчі органи (СПУ, СПСП, СРС, СРГ)	Приймають управлінські рішення, формують позиції, розподіляють ресурси	Голос вважається недійсним, якщо встановлено, що особа отримувала або могла отримати вигоду від рішення. Якщо участь цієї особи змінила підсумок

Тип органу	Характер голосування	Наслідок участі особи з конфліктом інтересів
		голосування – рішення підлягає повторному розгляду.
Представницькі органи (КССП, ПД КСУ, Сенат КСУ)	Ухвалюють нормативні акти, обирають посадовців	Якщо особа голосувала за власне призначення або за рішення, що прямо стосується неї, такий голос виключається з підрахунку. Якщо це вплинуло на результат – ПД КСУ КРКс зобов’язують провести повторне голосування.

3.4. Алгоритм дій у випадку самовідводу.

- Оголошення про самовідвід:** Член ОСС повідомляє про конфлікт інтересів перед обговоренням питання.
- Фіксація у протоколі:** Секретар фіксує факт заяви у текстовій частині протоколу (відповідно до Розділу 4 цього Висновку).
- Перевірка кворуму:** Член, який заявив самовідвід, враховується у загальній кількості присутніх для визначення кворуму засідання (правочинності).
- Голосування:** Під час голосування з питання, щодо якого заявлено КІ, член ОСС обирає статус «Утримався» або «Не голосував». Його голос не враховується при підрахунку більшості, необхідної для ухвалення рішення.
- Призначення тимчасового виконувача:** Якщо особа, яка заявила самовідвід, має спеціальну роль (наприклад, головує на засіданні), її функції тимчасово виконує секретар або інший член органу за рішенням простої більшості присутніх.

3.5. Особливості утримання від голосування. Якщо питання має персональний характер (наприклад, вибори, призначення, оцінювання

діяльності конкретної особи) – самовідвід є обов’язковим. Якщо питання має загальний або організаційний характер (наприклад, ухвалення календарного плану роботи, регламенту) – самовідвід можливий лише тоді, коли рішення створює пряму вигоду або ризик упередженості для особи. У разі колективних рішень без персоніфікації, наприклад затвердження загального положення, члени, які брали участь у його розробці, не зобов’язані утримуватись.

3.6. Якщо член проголосував попри конфлікт. У разі встановлення факту, що член орган брав участь у голосуванні попри конфлікт, або не повідомив про нього, КРКс чи ПД КСУ може: Визнати його голос недійсним у конкретному питанні; Провести повторне голосування без участі зацікавленої особи; Зафіксувати порушення у звіті про доброчесність, якщо воно не вплинуло на результат; У разі систематичного порушення відповідна особа має право звернутися до КРКс, яка після перевірки фактів може звернутися до етичної комісії університету.

3.7. Перегляд результатів голосування. Рішення органу може бути переглянуте або скасоване, якщо:

- Факт участі особи з конфліктом інтересів встановлено після прийняття рішення;
- Її голос був вирішальним для результату (наприклад, рішення прийнято різницею в 1 голос);
- Конфлікт має очевидний характер (особа голосувала за себе, підлеглого, близьку особу тощо).

Повторний розгляд проводиться на тому самому рівні органу, який ухвалив рішення, але без участі зацікавленої особи.

Глава 4. Щодо протоколювання

4.1. Загальний обов’язок. Секретар (або головуєчий засідання) ОСС зобов’язаний внести до протоколу засідання відомості про всі факти

самостійного повідомлення членом ОСС про КІ, а також про будь-які заяви щодо відводу чи самовідводу.

4.2. Місце фіксації. Зазначені відомості фіксуються у текстовій частині протоколу перед початком фіксації результатів голосування з питання, щодо якого було оголошено КІ.

4.3. Рекомендоване формулювання у протоколі. З метою дотримання балансу між прозорістю та конфіденційністю (відповідно до п. 4.6 цього Розділу), Секретар фіксує сам факт заяви, а не її детальний зміст.

Рекомендоване формулювання:

«Перед розглядом питання №[X] порядку денного, член ОСС [ПІБ] усно (або: у письмовій формі) повідомив(ла) про наявність у нього/неї потенційного (або: реального) конфлікту інтересів щодо цього питання. На цій підставі [ПІБ] заявив(ла) про самовідвід та повідомив(ла), що не братиме участі в голосуванні з цього питання шляхом обрання статусу "Утримався" / "Не голосував"».

4.4. Взаємодія з таблицею поіменного голосування. Член ОСС, який зробив заяву відповідно до п. 4.3, зобов'язаний під час поіменного голосування обрати один із статусів, чітко передбачених Додатком 1 до Положення про діловодство та документообіг, а саме «утримались» або «не голосували».

4.5. Заборона створення нових статусів голосування. Секретарю ОСС забороняється створювати у таблиці поіменного голосування додаткові, непередбачені Положенням про діловодство, статуси (колонки), як-от «Утримався (КІ)» чи «Самовідвід». Це є прямим порушенням затвердженої форми протоколу.

4.6. Принцип конфіденційності при протоколюванні.

4.6.1. З метою захисту приватного життя члена ОСС та заохочення до добросовісного декларування КІ, Секретар не має права вимагати від члена ОСС

публічного розголошення конкретних підстав КІ (наприклад, "це мій одногрупник" або "це мій співмешканець").

4.6.2. До протоколу вноситься лише факт заяви про КІ, а не її детальні причини, за винятком випадків, коли:

- Член ОСС заявив про ці причини публічно і добровільно;
- Член ОСС надав окрему письмову згоду на фіксацію цих причин у протоколі.

4.7. Відповідальність. Невиконання Секретарем або головуючим обов'язків, зазначених у цьому Розділі (зокрема, нефіксування заяви про КІ у текстовій частині або самовільна зміна форми протоколу), є порушенням порядку ведення діловодства та може бути підставою для розгляду їхньої відповідальності Контрольно-ревізійною комісією студентів

Глава 5. Щодо порядку заміщення відведеної особи (Перерозподіл повноважень)

5.1. Мета регулювання. Порядок заміщення (відводу) члена ОСС, який заявив про конфлікт інтересів (КІ), має на меті забезпечити легітимність ухваленого рішення (через усунення приватного інтересу) та безперервність роботи органу.

5.2. Вплив на кворум.

5.2.1. Кворум (правочинність) засідання колегіального ОСС визначається загальною кількістю обраних членів органу ("склад") і, як правило, становить половину від складу (п. 1.1.9 Положення про ОСС КНУ) .

5.2.2. Самовідвід (відвід) одного члена не змінює загальну кількість членів ОСС ("склад"), а отже, не змінює кількість голосів, необхідну для кворуму.

5.2.3. Особа, яка заявила самовідвід (відповідно до процедури в Розділі 4), не бере участі в ухваленні рішення та обирає статус «Утримався» або «Не голосував» під час голосування. Її позиція фіксується у таблиці поіменного голосування відповідно до норм Положення про діловодство , а причина (КІ)

зазначається у текстовій частині протоколу . Це зменшує загальну кількість осіб, які можуть проголосувати "За" або "Проти" з даного питання.

5.3. Порядок заміщення у Виконавчих та Представницьких органах (СПУ, СПСП, СРС, СРГ, ПД КСУ, Сенат КСУ, КССП).

5.3.1. У цих органах процедура спеціального заміщення відведеного члена не передбачена. **5.3.2.** Член органу просто усувається від участі в обговоренні та голосуванні з конкретного питання, щодо якого в нього наявний КІ, але зберігає всі інші повноваження (напр., участь у голосуванні з інших питань порядку денного).

5.4. Порядок заміщення у Виборчих органах (ЦВКС, ВКС).

5.4.1. Член виборчого органу, який має КІ (наприклад, є близькою особою до кандидата або автора скарги), зобов'язаний усунутися від *усіх етапів* розгляду питання, пов'язаного з цим кандидатом/скаргою (включно з перевіркою документів, обговоренням та голосуванням). **5.4.2.** Його функції щодо цього конкретного питання перерозподіляються Головою відповідного виборчого органу між іншими членами комісії, які не мають КІ.

5.5. Порядок заміщення у Контрольно-ревізійній комісії (КРК).

5.5.1. Процедура для КРК чітко врегульована Положенням про КНДС. Член КРК, у якого наявний КІ, усувається від взаємодії зі складом колегії з розгляду конкретної скарги (п. 1.2.7.2 Положення про КНДС) . **5.5.2.** Для забезпечення правочинності та колегіальності (зазвичай колегія складається з 3 осіб), тлумачимо, що такий випадок є підставою для залучення "запасного члена колегії", який передбачений процедурою автоматизованого розподілу (Глава 4.16 Положення про КНДС) .

Глава 6. Щодо делегованої участі у Комісіях і Радах Університету

6.1. Пріоритет зовнішнього регулювання. Делеговані представники студентства (наприклад, у Вченій Раді, Етичній комісії, Конференції трудового колективу, стипендійних комісіях тощо), виконуючи свої функції у складі цих органів, підпорядковуються правилам та регламентам саме цих органів,

включно з їхніми положеннями про конфлікт інтересів. Внутрішні положення ОСС не можуть прямо скасовувати чи доповнювати регламенти зазначених університетських органів.

6.2. Збереження етичного обов'язку та підзвітність. Незважаючи на п. 6.1, делегований представник зберігає свій етичний обов'язок діяти неупереджено та в інтересах студентської спільноти, яка його делегувала (п. 1.3.2 Положення про ОСС КНУ) .

6.3. Наслідки порушення етичного обов'язку.

6.3.1. Якщо представник ОСС в університетському органі вчиняє дії, що свідчать про наявність не врегульованого КІ (навіть якщо це формально не порушує регламент того органу), це є підставою для розгляду його відповідальності перед ОСС.

6.3.2. Наслідком такого порушення є не скасування рішення університетського органу (на що ОСС не має повноважень), а відкликання такого представника органом, що його делегував (зазвичай Палатою делегатів КСУ, згідно з п. 7.2.6 Положення про ОСС КНУ) .

6.4. Особливий випадок (Стипендійні комісії).

6.4.1. Найвищий ризик КІ існує у стипендійних та інших комісіях, що розподіляють обмежені ресурси (стипендії, премії, місця в гуртожитку).

6.4.2. Участь члена стипендійної комісії в ухваленні рішення про надання академічної чи соціальної стипендії, премії або іншої матеріальної вигоди самому собі або «близькій особі» (у визначенні п. 1.2.7.1 Положення про КНДС , тобто одногрупнику, співмешканцю тощо) є грубим конфліктом інтересів.

6.4.3. Представники ОСС у таких комісіях зобов'язані невідкладно декларувати такий КІ голові комісії та утримуватися від голосування з таких питань. Порушення цього обов'язку є підставою для їх негайного відкликання з боку ОСС.

Глава 7. Щодо пов'язаних осіб і ситуацій непрямого конфлікту

7.1. Загальний принцип. Конфлікт інтересів (КІ) охоплює не лише ситуації прямої особистої вигоди, але й непрямий конфлікт. Непрямий КІ виникає, коли член ОСС формально не отримує вигоди, але має тісні особисті, побутові або академічні зв'язки з "пов'язаною особою", і ці зв'язки здатні вплинути на його неупередженість при ухваленні рішення.

7.2. Сфера застосування. Цей розділ тлумачить КІ, що виникає з особистих, побутових та академічних зв'язків. Конфлікт інтересів, що виникає з трудових або організаційних (політичних, громадських) зв'язків, регулюється Розділом 9 цього Висновку.

7.3. Визначення "Пов'язаної особи" (за аналогією з п. 1.2.7.1 Положення про КНДС). Для цілей цього тлумачення, "пов'язаними особами" у контексті особистих, побутових чи академічних зв'язків є:

- **Близькі особи:** чоловік, дружина, рідний брат, рідна сестра, піклувальник тощо.
- **Особи зі спільним побутом:** особи, які спільно проживають в одній кімнаті гуртожитку або спільно орендують житло.
- **Особи в академічних відносинах:** однокласники або особи, що навчаються на одному потоці, а також студентуратор відносно студентів своєї групи.

7.4. Виключення (Обмеження тлумачення). Факт звичайних дружніх, товариських або колегіальних стосунків між членами студентської спільноти, які не підпадають під чіткі визначення у п. 7.3, сам по собі НЕ є конфліктом інтересів. КРК не може вимагати декларування або оцінювати суб'єктивні категорії "дружби" чи "романтичних стосунків", якщо вони не супроводжуються спільним побутом (пп. 2 . п. 7.3.).

7.5. Обов'язок самовідводу. Член ОСС, який має КІ відповідно до п. 7.3, зобов'язаний заявити самовідвід (тобто обрати статус "Утримався" або "Не голосував", відповідно до Розділів 4 та 10) лише тоді, коли розглядається

питання, що безпосередньо стосується прав, обов'язків, відповідальності чи матеріальної вигоди цієї "пов'язаної особи" (напр., нарахування балів одногрупнику (у випадку апеляції), розгляд скарги на студкуратора його ж студентом, тощо).

7.6. Наслідки порушення. Неповідомлення про КІ та участь у голосуванні ("За" чи "Проти") в ситуації, описаній у п. 7.5, є грубим процедурним порушенням та підставою для визнання голосу недійсним.

Глава 8. Щодо подарунків і неформальних зв'язків

8.1. Загальний принцип. Члени ОСС у своїй діяльності повинні дотримуватися принципів доброчесності та неупередженості. Неформальні контакти, обміни подарунками чи послугами можуть створювати ризик конфлікту інтересів, якщо вони створюють відчуття зобов'язання або вдячності.

8.2. Поняття "подарунка" та виключення.

8.2.1. Під "подарунком" у системі ОСС розуміється будь-яке безоплатне або пільгове надання цінності (матеріальних предметів, послуг, оплати витрат), яке має індивідуальний характер та отримане від особи або організації, щодо якої член ОСС має ухвалити рішення .

8.2.2. Для цілей цього тлумачення, подарунком НЕ ВВАЖАЄТЬСЯ:

- Офіційні сувеніри, отримані від імені Університету чи ОСС під час публічних заходів ;
- Символічні знаки подяки (грамота, диплом, значок, квітка);
- Заходи внутрішньої мотивації та заохочення членів ОСС (наприклад, брендований одяг (мерч), канцелярія, квитки на заходи, оплата спільного харчування (тімблдінг) тощо), за одночасного дотримання двох умов:

1. Організаційність: Заохочення надається централізовано від імені ОСС (наприклад, Головою або Секретарем), а не одним членом ОСС іншому в приватному порядку.

2. Критеріальність: Заохочення надається за вже виконану роботу (наприклад, закриття проєкту, нагорода за активність) на основі публічних або внутрішньо відомих критеріїв, а не в обмін на майбутнє голосування.

8.3. Коли подарунок або запрошення створює ризик конфлікту. Ризик КІ виникає, якщо подарунок :

- Отриманий від особи або організації, щодо якої член ОСС має ухвалити рішення (наприклад, голосування, оцінка, затвердження звіту, виділення фінансування тощо);
- Не підпадає під виключення, зазначені у п. 8.2.2 ;
- Створює відчуття обов’язку, прихильності або вдячності, що може вплинути на неупередженість.

8.4. Диференціація неформальних зв'язків.

8.4.1. Неформальні зв'язки (дружба, колегіальність, спільне проведення часу, тимбілдінг) є очікуваною та нормальною частиною колегіальної роботи в органах студентського самоврядування.

8.4.2. Для цілей тлумачення конфлікту інтересів, необхідно чітко розмежовувати:

- **Внутрішньокомандні зв'язки:** Неформальні стосунки між членами одного колегіального ОСС (наприклад, між Головою СПУ та його головами департаментів , або між членами КРК).
- **Зовнішні зв'язки:** Неформальні стосунки між членом ОСС та особою, яка не входить до складу цього органу, але щодо якої цей орган ухвалює рішення (напр., член ЦВКС та кандидат на виборах; член КРК та відповідач за скаргою; член СПСП та представник адміністрації).

8.5. Врегулювання Внутрішньокомандних зв'язків.

8.5.1. Внутрішньокомандні зв'язки (п. 8.4.2.) НЕ становлять конфлікту інтересів при ухваленні кадрових чи організаційних рішень всередині цього органу (наприклад, при голосуванні за призначення голови департаменту, визначенні стратегії, розподілі завдань).

8.5.2. Такі дії вважаються звичайною колегіальною діяльністю та реалізацією повноважень керівника (чи колегіального органу) щодо формування своєї команди.

8.5.3. Виняток: Конфлікт інтересів може виникнути, якщо рішення стосується надання індивідуальної фінансової чи матеріальної вигоди конкретному члену команди за рахунок бюджету ОСС, яка виходить за межі стандартної мотивації (визначеної у п. 8.2.2.).

8.6. Врегулювання Зовнішніх зв'язків (Контекстний КІ).

8.6.1. Зовнішні зв'язки (п. 8.4.2.) створюють реальний контекстний конфлікт інтересів.

8.6.2. Член ОСС, який має тісний неформальний (дружній) зовнішній зв'язок з особою, щодо якої ухвалюється рішення (напр., розглядається скарга , реєструється кандидатура, надається погодження , розподіляються ресурси), зобов'язаний:

1. Повідомити про цей зв'язок у порядку, визначеному Розділом 4 цього Висновку.
2. Заявити самовідвід, обравши статус "Утримався" або "Не голосував".

8.6.3. Легітимізація рішення через самовідвід (Принцип "Запобіжника"). Конфлікт інтересів є персональним і стосується члена ОСС, а не ОСС як інституції. Якщо член ОСС належним чином врегулював свій КІ (тобто заявив самовідвід згідно з п. 8.6.2), він усувається від процесу. Рішення, ухвалене рештою членів органу (які не мають КІ), вважається правомірним та неупередженим.

8.7. Визначення порушення.

8.7.1. Порушенням є не сам факт наявності неформальних зв'язків (внутрішніх чи зовнішніх).

8.7.2. Порушенням є неврегулювання конфлікту інтересів, а саме:

- а. Неповідомлення про тісний зовнішній зв'язок (п. 8.6.2.а); та/або
- б. Участь у голосуванні ("За" або "Проти") попри наявність зовнішнього зв'язку (п. 8.6.2.б).

8.7.3. Встановлення такого факту є підставою для визнання голосу дефектним та розгляду відповідальності члена ОСС (відповідно до Розділу 12).

Глава 9. Щодо підлеглості в іншій юридичній особі

9.1. Загальний принцип. Конфлікт інтересів може виникати не лише всередині системи студентського самоврядування, а й у зв'язку з діяльністю члена ОСС поза межами Університету, якщо ця діяльність створює формальну або фактичну залежність від осіб, щодо яких ухвалюються рішення. Під "підлеглистю" у цьому контексті розуміється будь-який вид трудових (фінансових), та/або організаційних відносин, де одна сторона має вплив на умови праці, оцінку, заохочення або кар'єрні можливості іншої. Підлеглисть впливає з обов'язку члена дотримуватися статуту та просувати порядок денний цієї організації. Конфлікт інтересів, що виникає з особистих, побутових чи академічних зв'язків, регулюється Розділом 7 цього Висновку. Принципово важливо розмежовувати два різні явища:

1. Несумісність статусу, що є прямим порушенням ст. 40 ЗУ «Про Вищу Освіту»;
2. Ситуативний конфлікт інтересів, що виникає через трудову підлеглисть у неполітичних організаціях.

9.2. Несумісність статусу (Порушення ст. 40 ЗУ «Про Вищу Освіту»).

9.2.1. Відповідно до п. 4 ч. 3 ст. 40 Закону України «Про Вищу Освіту», органи студентського самоврядування діють на принципах незалежності від впливу політичних партій.

9.2.2. Членство або перебування на керівній посаді в організаціях, що є молодіжними крилами політичних, є прямим порушенням цього принципу та створює несумісність зі статусом члена ОСС.

9.2.3. Наслідок: Така несумісність не може бути врегульована самовідводом. Це є триваючим порушенням. У разі встановлення КРК такого факту, Комісія зобов'язана констатувати порушення ст. 40 Закону та звернутися до органу, що обрав/призначив, з поданням про дострокове припинення повноважень такої особи в ОСС.

9.3. Види підлеглості, які створюють ситуативний конфлікт інтересів

- **Трудова (фінансова) підлеглість:** член ОСС є офіційним працівником, стажером або отримує регулярну матеріальну винагороду (зарплату, гонорар, стипендію фонду) від зовнішньої організації. Підлеглість виникає через фінансову або кар'єрну залежність від керівника цієї організації.
- **Організаційна підлеглість:** Член ОСС є членом, керівником або засновником громадських об'єднань, що мають виражену політичну програму. Підлеглість впливає з обов'язку члена дотримуватися статуту та просувати порядок денний цієї організації.

9.4. Принцип оцінки “зовнішньої залежності”. Для визначення, чи створюють відносини підлеглості конфлікт інтересів, застосовується принцип реальної чи потенційної залежності, тобто чи може одна сторона прямо або опосередковано впливати на можливість, оцінку, статус або вигоду іншої. Якщо така можливість існує, навіть без формального контракту, – вважається, що наявний потенційний конфлікт інтересів, який потрібно повідомити.

9.5. Алгоритм дій при наявності підлеглості

1. **Самоаналіз:** член органу перевіряє, чи може його службове або проєктне становище вплинути на неупередженість.
2. **Повідомлення:** якщо така залежність існує, він повідомляє про неї голову та секретаря органу.
3. **Самовідвід:** якщо питання безпосередньо стосується його керівника, колеги чи організації, у якій він працює, член ОСС утримується від голосування.
4. **Фіксація у протоколі: зазначається:** факт самовідводу та його причина (підлеглість) фіксуються Секретарем у текстовій частині протоколу відповідно до уніфікованої процедури, визначеної у Розділі 4.3 цього Висновку .

9.5. Особливості для різних типів органів

Таблиця 3. Рекомендовані дії для усунення КІ при наявності підлеглості

Тип органу	Тип зв'язку	Обов'язкова дія
Будь-який ОСС	Несумісність статусу (п. 9.2)	Невідкладне подання КРК про припинення повноважень
СПУ, СПСП, СРС, СРГ	Ситуативний КІ (п. 9.3)	Повідомити про КІ, утриматись від голосування
ЦВК, ВКС	Ситуативний КІ (п. 9.3)	Обов'язковий самовідвід
КРК	Ситуативний КІ (п. 9.3)	Обов'язковий самовідвід, передача перевірки іншому члену

9.6. Особливі випадки “зворотної підлеглості.” Іноді виникають ситуації, коли підлеглість є неформальною, але фактичною – наприклад, коли старший за курсом студент координує діяльність молодших у спільному проєкті. Такі випадки також потребують повідомлення, якщо рішення може вплинути на статус або оцінку “молодшого” учасника. Проте, якщо рішення має загальний

характер (наприклад, затвердження бюджету всіх клубів), повідомлення є факультативним.

9.7. Відповідальність за приховування підлеглості.

9.7.1. Якщо член ОСС приховав Ситуативний КІ (п. 9.3) і його участь у голосуванні вплинула на результат – рішення може бути визнано недійсним або переглянутим.

9.7.2. Якщо член ОСС приховав Несумісність статусу (п. 9.2), це є грубим порушенням. КРК ініціює процедуру припинення повноважень незалежно від того, чи брала особа участь у голосуваннях

9.8. Коли підлеглість не створює конфлікту. Якщо член ОСС виконує оплачувану або волонтерську роботу в іншій установі, не пов'язаній із прийняттям конкретного рішення в межах його органу (наприклад, у зовнішній компанії, благодійному фонді, що не співпрацює з Університетом), конфлікт не виникає. Якщо рішення має загальний характер (наприклад, зміни до регламенту, затвердження календарного плану), підлеглість поза темою засідання не є релевантною.

Глава 10. Щодо обліку в протоколах поіменного голосування

10.1. Загальний принцип. Поіменне голосування у системі органів студентського самоврядування (ОСС) є основною формою прийняття рішень, оскільки воно забезпечує публічність, прозорість процедур та перевіріть результатів.

10.2. Принцип «одна особа – один голос». Кожен член ОСС, який бере участь у засіданні, має один голос. Якщо особа заявила про конфлікт інтересів (відповідно до процедури, описаної в Розділі 4), її голос не повинен впливати на ухвалення рішення. Особа залишається присутньою на засіданні для збереження загального кворуму ОСС.

10.3. Правило фіксації статусу голосування. Фіксація факту конфлікту інтересів відбувається виключно у порядку, передбаченому Розділом 4 цього Висновку.

10.4. Процедура в таблиці поіменного голосування. Член ОСС, який заявив про КІ (відповідно до п. 4.3), зобов'язаний під час поіменного голосування обрати статус «утримались» або «не голосували». Секретар фіксує цей статус у відповідній колонці таблиці поіменного голосування, дотримуючись шаблону, визначеного Положенням про діловодство та документообіг.

10.5. Наслідки для підрахунку голосів. Голос, поданий як «утримались» або «не голосували» (причина якого (КІ) розкрита у текстовій частині протоколу), не враховується при підрахунку голосів «За» або «Проти» ухвалення рішення. Таким чином забезпечується, що приватний інтерес члена ОСС не вплинув на остаточний результат волевиявлення.

10.6. Облік у підсумковій частині протоколу. У зведеному підрахунку голосів (наприкінці протоколу) Секретар фіксує стандартні чотири категорії: «За», «Проти», «Утримались» та «Не голосували». Пояснення, що конкретний статус «Утримались» чи «Не голосували» був зумовлений заявою про КІ, міститься лише у текстовій частині (п. 4.3.).

10.7. Відображення у протоколах онлайн-засідань.

10.7.1. Для онлайн-засідань (Google Meet, Zoom або інші платформи) застосовуються ті ж правила: якщо голосування здійснюється відкрито, секретар фіксує висловлену позицію («утримався» / «не голосував»).

10.7.2. Усна заява про КІ, зроблена під час онлайн-засідання, вноситься Секретарем до текстової частини протоколу відповідно до п. 4.3.

10.7.3. Фіксація заяви про КІ у чаті онлайн-конференції є допоміжним засобом і повинна бути продубльована Секретарем у текстовій частині протоколу для належної архівації.

Глава 11. Щодо методики оцінки інтенсивності зв'язку

11.1. Загальний принцип та статус. Цей розділ не є нормативним тестом чи калькулятором для визначення наявності конфлікту інтересів. Правила щодо декларування та самовідводу встановлені у Розділах 7 та 9 цього висновку.

11.2. Мета методики. Методика шести факторів є допоміжним інструментом для саморефлексії члена ОСС. Вона допомагає зрозуміти, які зв'язки є ризиковими та вимагають врегулювання, визначеного у Главах 7 та 9 висновку.

11.3. Фактори для самооцінки. Члену ОСС, який сумнівається, чи підпадає його ситуація під дію Розділів 7 або 9, рекомендується оцінити свій зв'язок за шкалою (де 0 - відсутні, 1 - відносно присутні, 2 - наявні) за такими факторами:

1. Ступінь особистої близькості (чи є зв'язок емоційним, родинним);
2. Організаційна та/або професійна залежність;
3. Економічна взаємопов'язаність (чи є спільні фінанси, оренда житла);
4. Частота та неформальність контактів;
5. Рівень впливу на рішення (чи є голос вирішальним);
6. Сприйняття спільнотою (чи може цей зв'язок виглядати як упередженість для зовнішнього спостерігача).

11.4. Висновок самооцінки. Якщо самооцінка показує високі бали (умовні 8-12) або наявний хоча б один із факторів, визначених у Розділах 7 та 9 (напр., спільне проживання, членство в політ. молодіжці), член ОСС зобов'язаний застосувати процедуру самовідводу, описану в цих розділах.

11.5. Застосування КРК. КРК використовує ці фактори не для визначення наявності КІ (який вже визначений у Розділах 7 та 9), а для аргументації свого рішення при розгляді скарги (наприклад, щоб пояснити, чому конкретний зв'язок був визнаний "тісним" або "впливовим").

Глава 12. Щодо наслідків для вже ухвалених рішень у разі виявлення конфлікту інтересів постфактум

12.1. Загальний принцип. Якщо після прийняття рішення органу студентського самоврядування (ОСС) встановлено, що один або кілька його членів брали участь у голосуванні за наявності неповідомленого конфлікту інтересів, це не анулює рішення автоматично, але створює обов’язок провести перевірку:

- чи вплинув цей голос на результат;
- чи був конфлікт істотним;
- чи порушено процедуру настільки, що це спотворило результат.

12.2. Принцип істотності впливу. Для визначення, чи рішення має бути переглянуте, застосовується принцип істотності впливу: рішення підлягає повторному розгляду, якщо голос або участь особи з конфліктом інтересів могли змінити результат голосування або істотно вплинули на обговорення і зміст рішення. Критерії істотності:

1. Різниця у голосах – 1 або 2, тобто рішення ухвалено “на межі”;
2. Особа з конфліктом ініціювала питання або підготувала проєкт рішення;
3. Її участь могла вплинути на формулювання, зміст або фінансовий аспект рішення.

12.3. Алгоритм дій після виявлення порушення.

- 1. Фіксація факту:** Виявлення конфлікту інтересів фіксується письмово – через заяву, скаргу, акт перевірки КРК або за зверненням голови органу.
- 2. Перевірка впливу:** КРКс проводить оцінку істотності впливу:
 - аналізує протокол, кворум і таблицю голосування;
 - визначає, чи був голос вирішальним;
 - оцінює контекст (чи особа була доповідачем, автором або ініціатором).
- 3. Висновок КРК:** За результатами перевірки КРК формує висновок.
 - вплив істотний → рекомендується повторний розгляд питання;

- вплив неістотний → рішення залишається чинним, але порушення фіксується як етичне.

4. Рішення органу. Відповідний орган може:

- провести повторне голосування без участі зацікавленої особи;
- ухвалити протокольне рішення “залишити чинним, із застереженням”.

12.4. Повторний розгляд (переголосування). Повторний розгляд здійснюється на найближчому засіданні того самого органу, який ухвалював рішення . Процедура:

1. Голова або секретар оголошує факт виявлення конфлікту;
2. Контрольно-ревізійна комісія студентів (КРК) надає письмовий висновок, що підтверджує факт порушення та його істотність;
3. Проводиться повторне голосування без участі особи, яка мала конфлікт;
4. Результат фіксується у новому протоколі з наступним формулюванням:
«У зв’язку з виявленням конфлікту інтересів у члена органу [ПІБ], рішення №__ від ..2025 року переглянуто. Результат повторного голосування: “За” – __, “Проти” – __, “Утримались” – __+1. Попереднє рішення втрачає чинність.»

12.5. Протокольне застереження без перегляду. Якщо встановлено, що участь особи не вплинула на результат, але конфлікт мав місце, вноситься етичне застереження:

«Встановлено, що член органу [ПІБ] не повідомив про потенційний конфлікт інтересів при голосуванні з питання №__. Конфлікт не мав істотного впливу на результат. Рішення залишається чинним, з застереженням.»

12.6. Межі перегляду рішень. Повторний розгляд можливий лише у межах каденції органу, який ухвалив рішення. Якщо каденція завершилась – питання може бути переглянуте на рівні ПД КСУ або Сенату КСУ у формі окремого

тлумачення або рекомендації. Для виборчих органів (ЦВКС, ВКС) перегляд можливий лише до моменту набрання чинності результатами виборів.

12.7. Види наслідків залежно від ступеня порушення

Рівень порушення	Характер впливу	Рішення / наслідок
Незначний	Факт не повідомлено, але голос не вплинув на результат	Попередження
Середній	Голос міг вплинути на результат, але різниця голосів велика	Повторний розгляд за рішенням КРК
Істотний	Голос або участь змінили результат рішення	Визнання рішення дефектним, повторне голосування
Системний / повторний	Особа неодноразово приховувала конфлікти	Етична санкція: догана, подання на припинення повноважень

12.8. Роль КРК у контролі. КРК – здійснює первинну перевірку та може вимагати повторного розгляду, ухвалює остаточне рішення щодо оцінки істотності впливу для університетського рівня.

12.9. Превентивний аспект. Виявлення конфлікту постфактум не завжди є порушенням доброчесності. Іноді член органу не усвідомлював наявності конфлікту під час голосування. У таких випадках метою є не покарання, а виправлення ситуації та запобігання повторенню через додаткове навчання та внутрішні інструктажі.

РОЗДІЛ II. ЩОДО РОЗБІЖНОСТЕЙ

Проведений аналіз виявив, що регулювання конфлікту інтересів (КІ) в ОСС КНУ є не просто фрагментарним, а системно дефектним. КРК констатує наявність трьох рівнів розбіжностей:

- **Правові прогалини:** Ключові нормативні акти (Положення про студентське самоврядування КНУ або Положення про вибори студентів КНУ) взагалі не містять норм щодо врегулювання КІ, створюючи небезпечні "сліпі зони" у найбільш ризикованих процедурах.
- **Конфлікт деталізації:** Існує розрив між застарілою, рамковою нормою в Положенні про ОСС КНУ (яка лише загально згадує обов'язок "утриматись") та сучасними, деталізованими нормами в інших актах (як-от Положення про КНДС , яке вже чітко визначає "близьких осіб").
- **Пряма правова колізія:** Будь-яка спроба належної фіксації КІ (зокрема, введення статусу "Утримався (КІ)") входить у пряму суперечність із Положенням про діловодство та документообіг , чий затверджений шаблон протоколу (Додаток 1) не передбачає такого статусу голосування .

РОЗДІЛ ІІІ. ЩОДО ПОЯСНЕННЯ ПРИЧИН ЦИХ РОЗБІЖНОСТЕЙ

Причиною виявлених колізій є фрагментарний розвиток нормативної бази ОСС, коли нові акти ухвалювалися без аудиту та синхронізації з існуючими. Дана ситуація, помножена на системне небажання членів представницьких ОСС минулих скликань, та/або недостатню кваліфікацію таких членів, заважає врегульовувати складні етичні питання. Це призводить до поточної правової невизначеності, яка загрожує легітимності рішень ОСС.

РОЗДІЛ ІV ЩОДО УНІФІКАЦІЇ ПІДХОДІВ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ДЕКЛАРУВАННЯ Й ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ У СИСТЕМІ ОСС УНІВЕРСИТЕТУ.

Враховуючи вищезазначене, КРК дійшла висновку, що, як дане тлумачення, так і просте внесення точкових змін до окремих положень є неефективним, контрпродуктивним і лише створить нові колізії. Саме тому, єдиним системним рішенням для забезпечення прозорості, доброчесності та юридичної чистоти процедур є повне перезавантаження такого регулювання. У зв'язку з цим, КРК надає єдину комплексну рекомендацію:

1. Ініціювати розробку (на основі цього висновку) та подальше затвердження єдиного, кодифікованого нормативно-правового акту – **"Кодексу доброчесності та врегулювання конфлікту інтересів в екосистемі ОСС КНУ"** який має замінити цей висновок.
2. Встановити, що цей Кодекс також **має замінити собою** всі розрізнені та суперечливі норми щодо конфлікту інтересів, які наразі містяться в інших Положеннях (зокрема, Положенні про ОСС та Положенні про КНДС).
3. Для забезпечення життєздатності цього Кодексу, одночасно з його розробкою, розробити та внести синхронізовані технічні зміни до суміжних актів, зокрема:
 - До Положення про студентське самоврядування – для остаточного закріплення поняття конфлікту інтересів
 - До Положення про діловодство та документообіг – для легітимізації процедури фіксації самовідводу у протоколах.
 - До Положення про вибори студентів КНУ – для інтеграції норм КІ у виборчий процес.
 - До інших чинних та майбутніх нормативно-правових актів ОСС КНУ

Для реалізації пунктів 1-3, КРК рекомендує невідкладно прийняти рішення, яким оголосити набір та сформувати робочу групу, до складу якої обов'язково мають бути включені представники усіх гілок влади в ОСС КНУ.

З огляду на вищезазначене, керуючись п.п. 1 п. 1.2.6, п. 7.1.1, 7.1.2 та 7.2.1 Положення про КНДС, комісія

ДІЙШЛА ВИСНОВКУ:

1. Надати офіційне тлумачення норм правових актів ОСС КНУ з питань конфлікту інтересів, виклавши його у Главах 1-12 Розділу I цього Висновку . Ці Глави є невід'ємною та мотивуючою частиною цього рішення.
2. Визнати, що чинне регулювання конфлікту інтересів в ОСС КНУ є системно дефектним та містить:
 - 2.1. Правові прогалини у ключових актах
 - 2.2. Конфлікт деталізації між застарілими рамковими нормами (Положення про ОСС КНУ) та новими спеціальними (Положення про КНДС).
 - 2.3. Пряму правову колізію між чинним Положенням про діловодство та документообіг та необхідною процедурою фіксації самовідводу.
3. Констатувати, що причиною цих розбіжностей є фрагментарний розвиток нормативної бази ОСС та системна відсутність у представницьких ОСС минулих скликань кваліфікації або волі до синхронізації актів.
4. Надати єдину комплексну рекомендацію щодо уніфікації підходів:
 - 4.1. Ініціювати розробку та затвердження єдиного, кодифікованого "Кодексу доброчесності та врегулювання конфлікту інтересів в ОСС КНУ" , який має замінити собою розрізнені норми.
 - 4.2. Доручити розробку Кодексу міжорганізаційній робочій групі, до якої обов'язково включити представників усіх гілок влади в ОСС КНУ.
 - 4.3. Встановити, що ця робоча група має одночасно з Кодексом подати синхронізований пакет змін до всіх положень, для усунення виявлених колізій в питанні конфлікту інтересів.

5. Встановити наступний порядок набрання чинності та застосування цього Висновку:

5.1.Цей Висновок КРК набирає чинності з моменту його офіційного опублікування на інформаційних ресурсах Комісії .

5.2.Норми цього Висновку не мають зворотної сили в часі.

5.3.Тлумачення, викладені у цьому Висновку, застосовуються виключно до рішень, дій чи бездіяльності, що мали місце після набрання ним чинності.

5.4.Рішення, ухвалені ОСС до набрання чинності цим Висновком, можуть бути оскаржені лише на підставі норм (Положень), чинних на момент їх ухвалення.

**Голова Контрольно-ревізійної комісії
студентів**

Анастасія КУКЛЮ

На документ накладено КЕП

**Секретарка Контрольно-ревізійної комісії
студентів**

Поліна ПІДОПРИГОРА

На документ накладено КЕП